

PLA ESTRATÈGIC

2024-2028

PRESENTACIÓ

Després de 15 anys d'avançar com a ONGD pels camins de la solidaritat, i des dels goigs i les errades que el nostre quefer al llarg del temps i les circumstàncies trobades ens han aportat, és el moment de plantejar-nos una revisió del Pla Estratègic que:

- **Oriente els esforços** de quants anem fent realitat la utopia d'ESCOLES SOLIDÀRIES.
- **Ens ajuda a avaluar i assaborir**, des de la nostra perspectiva ètica, els resultats del treball compartit.
- Servisca també de transparent presentació del que somiem davant les comunitats que ens sostenen, ajudant a garantir així la **confiabilitat social** que tota entitat necessita.

“Qui no sap d'on ve ni on vol anar, o no es mou o té el perill d'acabar en qualsevol lloc”. Després, a més, necessita saber amb “qui” pot confiar i amb “què” pot contar, i conèixer com pot fer millor el camí escollit. Aquesta proposta, consensuada després d'un llarg procés participatiu per tot el nostre teixit associatiu i aprovada en **Junta Directiva en la sessió del 11 de juliol de 2024**.

QUI SOM?

ESCOLES SOLIDÀRIES és una ONGD de promoció de l'educació en els valors de la solidaritat, del voluntariat i de la cooperació al desenvolupament com a eina essencial en la lluita contra la pobresa; independent de qualsevol instància social, religiosa, política o sindical; democràtica, transparent i inclusiva.

ESCOLES SOLIDÀRIES està compromesa en la plena implantació dels DDHH per a totes les persones i busca construir relacions d'equitat en l'organització social, especialment amb els col·lectius més desfavorits, i xarxes de diàleg i col·laboració amb qualsevol persona, institució, entitat o col·lectiu que compartisca els mateixos fins.

PLA ESTRATÈGIC

2024-2028

ESCOLES SOLIDÀRIES fou creada, formalment, en el 2009 per un col·lectiu de mestres valencians que anaven treballant per la cooperació des de molts anys abans, convençuts que un altre món, molt millor, és necessari; però que sols serà possible mitjançant una Educació més humana. Formem part, entre altres, de la Coordinadora Valenciana d'ONGDs i hem treballat en les escoles rurals d'Ixcán (Guatemala) durant més de 10 anys en els quals hem dut projectes rellevants i programes que han tingut com objectiu essencial garantir el dret a una educació de qualitat. Els projectes han sigut els següents:

- Organització del Programa d'Escoles Solidàries en la zona (PES).
- Beques d'Educació Secundària.
- Programa d'Educació Inclusiva (PEI).
- Enfortiment de l'organització AEN, del professorat i foment de la formació.
- Millora de les infraestructures i materials pedagògics.
- Recolzament a l'educació infantil (Programa Watan) amb col·laboració amb la Universitat de València.
- Altres.

Actualment l'ONGD està treballant en la **Mancomunitat Trinacional del Rio Lempa**, una organització contextualitzada en la zona fronterera entre Guatemala, El Salvador i Hondures. Els projectes que estem duent a terme en aquesta zona juntament amb la MTRL són els següents:

- Programa d'Alfabetització i nutrició de Persones Adultes (ALFASAN)
- Beques d'Educació Secundària.
- Programa de polítiques públiques educatives.
- Biblioteques escolars.
- I com a projecte capdavanter de la associació destaquem el Programa d'Intercanvi d'Experiències **Educatives (PIEE)**

ESCOLES SOLIDÀRIES aposta pel Voluntariat, l'Educació per a una Ciutadania global, el treball en xarxa amb les comunitats educatives, la formació docent i la incidència social, ecològica, política, línies sense les quals no podem entendre el nostre compromís amb les tasques de cooperació.

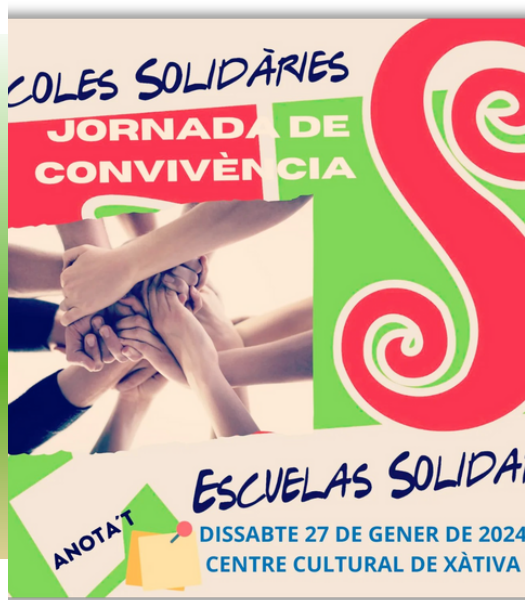
PLA ESTRATÈGIC

2024-2028

CONTEXT EN QUÈ ENS VOMEM

En l'actual context, ens trobem immersos en una realitat que ens condiciona i davant la qual hem de respondre. Una realitat en la qual cal recordar, entre altres fenòmens:

- La problemàtica de la **interdependència Nord-Sud**, que no ha fet més que créixer amb l'actual globalització.
- L'increment, no obstant això, de les **distàncies Sud-Nord i de la pobresa i l'exclusió**, fins i tot en la nostra societat local amb la "crisi" que pateixen sobretot els grups més vulnerables, però que afecta ja a àmplies capes socials, amb tota la injustícia que comporta i la problemàtica que d'això es deriva.
- La ressonància social en creixement d'aquests problemes, que crea **situacions de desconfiança**, por, rebuig i alarma entre bona part de la ciutadania.
- La necessitat de defensar activament els drets humans universals enfront de l'**auge de moviments i comportaments racistes, xenòfobs o egocèntrics**.
- El **compromís d'aconseguir per al 2030 els Objectius del Desenvolupament Sostenible** de les Nacions Unides, així com la resta d'obligacions derivades dels Acords internacionals i dels nostres propis Pactes i Lleis autonòmics i estatals, vists els insuficients resultats reeixits amb els ODM en aquests últims 15 anys.
- La urgència, cada vegada més imperiosa, d'**educar-nos i educar a les noves generacions en els valors solidaris** que sustenten tota democràcia i imprescindibles en la formació de la consciència ciutadana.

PLA ESTRATÈGIC

2024-2028

En conseqüència, en el nostre temps continua sent de summa rellevància la sensibilització de la nostra societat i, de forma específica, de les comunitats educatives i dels professionals del món de l'educació, com a agents bàsics del tipus d'escola que necessitem.

En efecte, sense detriment d'altres institucions i de la creixent importància dels mitjans de comunicació social, **la institució escolar continua també, en la nostra societat i en les nostres circumstàncies, essent un element clau en la generació i la transformació de la cultura**; com ho ha estat en totes les èpoques i llocs, ja que és inherent a la seua naturalesa el ser creades i sostingudes -en tots els sistemes socials- per a assegurar la transmissió dels seus valors propis i la seua pervivència al llarg del temps.

En qualsevol procés de conscienciació social, en definitiva, de construcció d'una cultura col·lectiva en la qual es prenen decisions i es manifesten pautes de conducta i comportament- la institució escolar continua sent un component fonamental; i per això és imprescindible comptar amb ella en dissenyar plans, programes o projectes que pretenguen ser eficients en el paradigma d'una educació transformadora per a un desenvolupament més just, equitatiu, i humà. Enfront d'aquest referent, són evidents les manques i febleses de tota mena que es donen encara en àmplies zones del planeta, fins i tot en el nostre propi sistema; com ho és també el paper que li correspon a la societat civil aportar la seua contribució, organitzada a través de les seues pròpies associacions.

D'ací la necessitat del nostre "ésser" i el nostre "compromís com **ESCOLES SOLIDÀRIES**".

MARC JURÍDIC

El marc jurídic i ideològic en el qual se sustenta el projecte d'ESCOLES SOLIDÀRIES ve definit, entre altres, per les següents referències:

- La **Declaració Universal dels Drets Humans** de 1948, que assenyala el dret de totes les persones a l'Educació i, a més, que "(...) tant els individus com les institucions, (...), promoguen, mitjançant l'ensenyament i l'educació, el respecte a aquests drets, llibertats, (...)".
- La **Convenció Internacional dels Drets de la Infància**: especialment els seus articles 28 i 29
- El **Fòrum Mundial de l'Educació de Dakar**, any 2000, en el seu Marco d'Acció afirma: "(...) ens comprometem a complir els objectius i finalitats de l'educació per a tots els ciutadans i totes les societats".

PLA ESTRATÈGIC

2024-2028

- La **Resolució de l'Assemblea General de les Nacions Unides** de 25 de setembre del 2015 per la qual s'aproven els **Objectius de Desenvolupament Sostenible 2016-2030 (ODS)**
- L'**Article 3 de la Llei 18/2017**, de 14 de desembre, de la Generalitat de Cooperació i Desenvolupament sostenible de la Comunitat Valenciana.
- El **V Pla Director** de la Cooperació Valenciana 2021-2024.

ELS NOSTRES PRINCIPIS

Per altra banda, la nostra **“declaració de principis”** como ONGD, diu que:

“Escoles Solidàries és una ONGD que vol contribuir mitjançant l'Educació a la construcció d'un món més humà des d'unes conviccions bàsiques que volem compartir:

- Creiem que l'Educació és un dret fonamental de totes les persones i un factor clau en la conquesta dels DDHH, en la consolidació de la Democràcia i en el progrés humà i social.
- Creiem en l'Educació com a via insubstituïble per a que totes i cadascuna de les persones assolim la responsabilitat del nostre desenvolupament integral i unes relacions de respecte i equitat entre nosaltres i entre tots els pobles.
- Creiem que l'Educació es treballa també a l'Escola, però que és tota la societat qui educa, essent cada individu el subjecte del seu procés”.

Y també que:

- “Entenem l'Educació com un procés, sempre obert, individual i col·lectiu, vers la plenitud personal i comunitària, en un model integral, participatiu i solidari, propi de la construcció d'una Cultura de Pau.
- Entenem l'Educació com a un servei públic prioritari, de qualitat, integrador i transformador, que treballa per la participació, l'equitat, la sostenibilitat, el diàleg i la llibertat”.

•

Així doncs, la nostra **visió** és:

Escoles Solidàries aspira a la defensa i promoció del dret a l'educació per a totes les persones sense cap distinció.

I entenem que és la nostra **missió**:

Escoles Solidàries, vol promoure la transformació de les comunitats educatives, fomentant l'educació en valors solidaris i compartint coneixements, experiències i recursos, per tal de contribuir a un desenvolupament més humà.

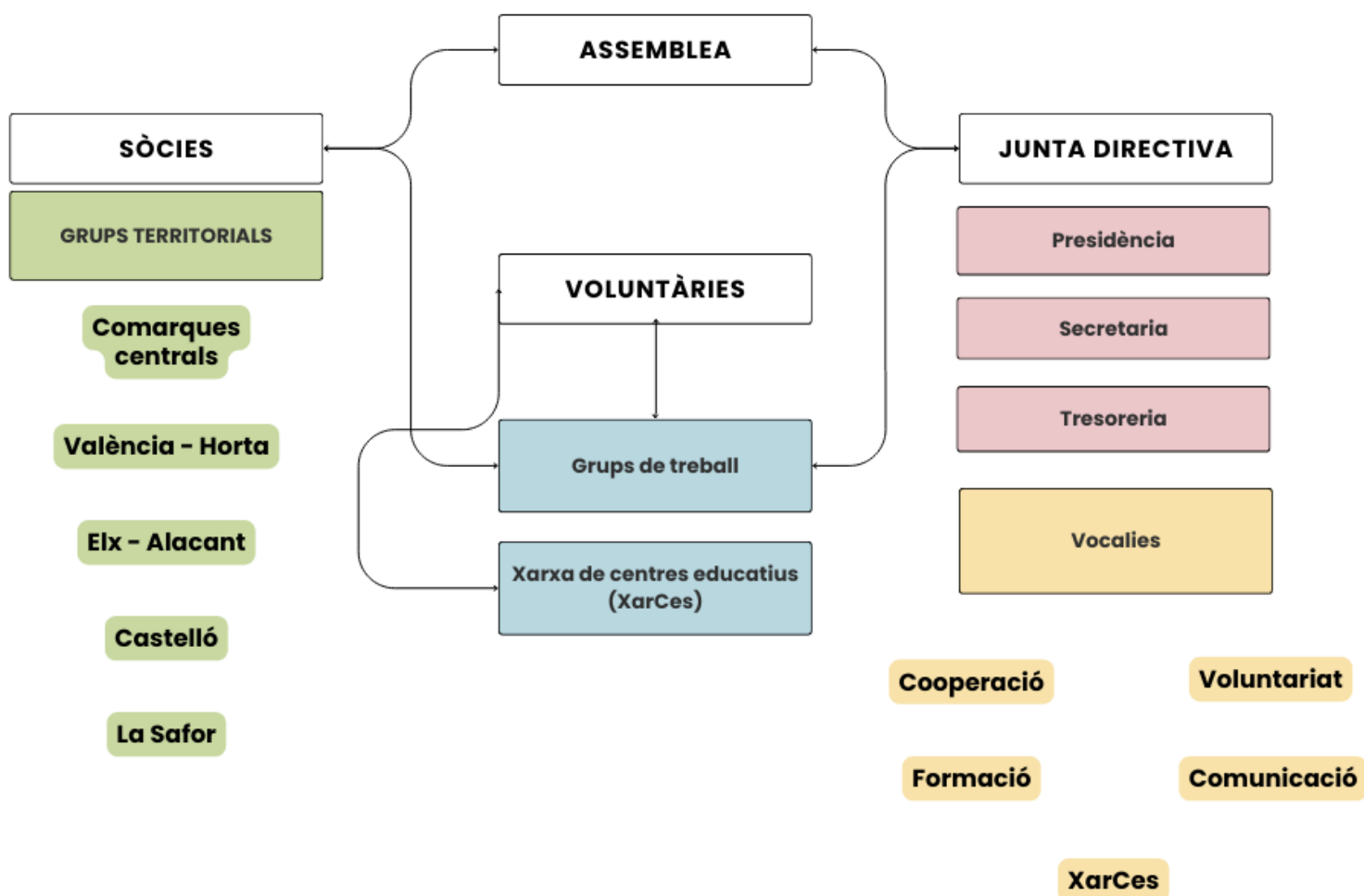
PLA ESTRATÈGIC

2024-2028

ORGANIGRAMA DE LA ONGD

ESCOLES SOLIDÀRIES

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

LÍNIA ESTRATÈGICA 1

Potenciar la incidència social en la Comunitat Valenciana

Objectius

Incrementar a les comunitats educatives valencianes el coneixement i aplicació del Decàleg d'Escoles Solidàries.

Destinataris

Comunitats educatives valencianes i la societat en general.

Responsable

Vocalies de voluntariat, comunicació i formació.

Acció a fer 1

AF1. Suport i estímul de XarCES: visita als centres educatius

Concreció d'accions

1.1. Presentar el nostre catàleg de tallers i memòries als centres que ja estan en XarCes (aprofitar els claustres d'inici de curs). Petició de continuat.

1.2. Fer Un webinar amb els centres de XarCes per informar de les activitats d'Escoles Solidàries i el mateix amb els socis docents.

1.3. Promocionar i oferir al professorat el PíEE i altres recursos formatius mitjançant correus electrònics i reunions en les visites als centres.

Resultats esperats

RE1.1. Visitar Als menys 5 Centres i coordinar la línia estratègica en XarCes. Al menys la meitat concreten algun avanç verificable en la seua implicació.

RE1.2. S'incrementa significativament el professorat implicat en les diferents ofertes educatives d'ES.

Acció a fer 2

AF2. Realització de tallers de formació del professorat. Suport i estímul als centres educatius.

Concreció d'accions

2.1. Taller per a docents: "ODS: com educar en valors des de qualsevol matèria educativa"
Projecte EpD

Resultats esperats

RE2.1. Hem oferit i organitzat al menys 2 tallers anuals en cada centre

RE2.2. Les avaluacions de l'impacte de les nostres accions en els centres educatius ens ajuden a millorar les iniciatives d'ES

Acció a fer 3

AF3. Participació en esdeveniments educatius col·lectius del nostre entorn, contribuint així a reforçar xarxes col·lectives i la seua incidència social.

Concreció d'accions

3.1. Participació en Al menys 3 Trobades d'Escoles en Valencià.

3.2. Difondre i potenciar la realització de la SAME en els CCEE de la xarxa

3.3. Participar en la difusió en la campanya de Pobresa Zero i visibilitzar la lluita per la pobresa en els centres educatius de XarCes i altres de la comunitat valenciana.

3.4. Participar en altres esdeveniments educatius promoguts des de les institucions i altres entitats.

Resultats esperats

RE3.1. Hem aconseguit la participació del 50% dels centres De XarCes en esdeveniments educatius.

RE3.2. Hem vist incrementada la participació del teixit associatiu en més esdeveniments educatius.

Acció a fer 4

AF4. Produir i difondre recursos pedagògics propis i/o de tercers adients a la nostra ONGD.

Concreció d'accions

4.1. Elaborar i/o seleccionar materials didàctics sobre els tallers proposats a desenvolupar.

4.2. Elaborar un catàleg dels tallers en format digital i paper.

4.3. Elaborar materials didàctics a partir del llibre publicat.

Resultats esperats

RE4.1. Disposem d'un repositori de materials didàctics adients per a dur a terme els tallers.

Dificultats esperades

Formació d'un grup potent de visita i coordinació amb els centres educatius.

Motivació dels equips directius vers les nostres propostes.

Horari dels centres educatius i disponibilitat organitzativa per acollir-nos.

Motivació dels centres educatius per implicar-se en la temàtica de la solidaritat.

Motivar i sostindre al voluntariat en la seua participació

Directrius de la Conselleria en l'accés als centres educatius.

Elements a mantenir

Decàleg d'Escoles Solidàries com a eix de la nostra tasca.

PIEE

Cooperació internacional per a un desenvolupament humà

Objectius

Millorar les condicions educatives en algunes comunitats de la zona del Trifinio i el municipi d'Upala en Costa Rica.

Destinataris

Les comunitats i centres educatius del Trifinio i Upala

Responsable

Tresoreria i vocalies de cooperació, formació i voluntariat

Acció a fer 1

AF1. Buscar finançament pels projectes educatius, infraestructures, materials i/o formació que proposen els agents locals i que s'ajusten als criteris d'ES.

Concreció d'accions

1.1. Continuar amb el programa d'Intercanvi d'Experiències Educatives.

1.2. Gestionar un Projecte d'Educació Inclusiva i el Projecte de beques i de Polítiques Públiques Educatives.

1.3. Formular, tramitar, fer-ne el seguiment i justificar els projectes de cooperació que s'aprove presentar a les diferents convocatòries que convinga.

Resultats esperats

RE1.1. La mitjana de les inversions en projectes de cooperació durant el període de vigència del Pla s'incrementa al menys un 10% respecte al període anterior.

RE1.2. La mitja de projectes presentats s'incrementa al menys en un 10% respecte al període anterior. Específicament un d'educació inclusiva, el projecte de beques i de polí

RE1.3. En xifres absolutes, la recaptació de fons propis s'incrementa cada any en, al menys, un 10%

RE1.4. Es continua realitzat el PIEE. Creix i milloren els projectes educatius al Trifinio.

Acció a fer 2

AF2. Formació pedagògica del professorat local i valencià.

Concreció d'accions

2.1. Millorar el programa d'Intercanvi d'Experiències Educatives (PIEE).

2.1. Altres projectes de formació en funció de les necessitats de les contraparts.

Resultats esperats

RE2.1. El professorat participant en activitats de formació organitzades per ES creix cada any al menys en un 10%, tant en la Comunitat Valenciana com en Guatemala, El Salvador, Hondures i Costa Rica.

R2.2. Les activitats de formació ofertades cada curs són al menys semblants a les de l'anterior.

R2.3. S'ha realitzat el PIEE cada any. Es realitzen els programes formatius dissenyats a la Comunitat Valenciana i al Trifinio.

Acció a fer 3

AF3. Generació de treball conjunt entre i amb els centres locals i valencians atesos.

Concreció d'accions

2.1. Millorar el programa d'Intercanvi d'Experiències Educatives (PIEE).

2.1. Altres projectes de formació en funció de les necessitats de les contraparts.

Resultats esperats

RE3.1. Al finalitzar el Pla amb la Mancomunitat Trinacional Fronteriza del Rio Lempa, es constaten avanços significatius en la implicació del professorat i en la millora pedagògica dels centres adherits respecte als nivells detectats en la línia base.

RE3.2. S'han oferit vies de coordinació i acompanyament als responsables del Mancomunitat Trinacional del Rio Lempa.

RE3.3. La coordinació i recolzament mutu entre REDES i XarCES s'ha donat satisfactòriament.

Acció a fer 4

AF4. Acompanyar la seua incidència social i crítica necessària per millorar la realitat actual.

Concreció d'accions

4.1. Intentar ajustar els projectes a les necessitats i realitats de les contraparts.

4.2. Enfortir i recolzar a les contraparts en el treball per aconseguir objectius comuns.

4.3. Rentabilitzar els projectes de cooperació com a eina i finalitat també del projecte d'EpDCG

Resultats esperats

RE4.1. Es constaten resultats objectius pel que fa a la incidència social de REDES en les respectives zones.

Acció a fer 5

AF5. Actualitzar el "Plan País dels països de Centre Amèrica".

Concreció d'accions

5.1. Treball conjunt amb la MTFRL en l'elaboració del Pla País.

Resultats esperats

RE5.1. es disposa del document "Pla País" que oriente el treball conjunt.

Dificultats esperades

Distància entre els diferents països.

Diferències culturals.

Manca de finançament

Elements a mantenir

Programa de beques.

Programa d'Intercanvi d'Experiències Educatives (PIEE).

L'experiència acumulada de treballar en cooperació al llarg de 15 anys.

Les polítiques educatives de cada país.

Treballant per una escola i una societat integradora

Objectius

Facilitar la integració de les persones immigrants.

Afavorir la creació d'una societat valenciana més inclusiva.

Consolidar els equips de persones voluntàries implicats en esta línia.

Facilitar la convivència en els centres educatius.

Destinataris

La població nouvinguda als centres on treballa ES, les comunitats educatives receptores i la població local en general.

Responsable

Vocalies de voluntariat, formació i comunicació.

Acció a fer 1

AF1. Desenvolupar l'Escola d'Acollida amb l'estil propi d'ES.

Concreció d'accions

1.1. Mantenir per al 2024-2028 al menys les quatre escoles d'acollida actuals: Ontinyent, Xàtiva, Vallada i Sagunt.

1.2. Hem disposat de professorat voluntari suficient per dur endavant el funcionament d'estes escoles atenent totes les sol·licituds rebudes.

1.3. Consolidar l'equip.

1.4. Adequar els continguts que marca la normativa a la realitat del grup.

Resultats esperats

RE5.1. Al menys les 4 escoles iniciades s'han mantés al llarg del període del Pla i el seu funcionament és valorat positivament per les persones acollides.

RE1.2. Hem disposat de professorat voluntari suficient per dur endavant el funcionament d'estes escoles atenent totes les sol·licituds rebudes.

RE1.3. L'equip docent s'ha coordinat, ha intercanviat experiències, alguna s'ha organitzat conjuntament i els seus membres s'han sentit recolzats.

RE1.4. Es disposa d'un pla de formació dinàmic i operatiu, consensuat i adaptat a les respectives realitats i a la normativa vigent. S'adapta cada anys als resultats de la seua avaluació

Acció a fer 2

AF2. Desenvolupar activitats interculturals en les comunitats educatives implicades.

Concreció d'accions

2.1. Organitzar activitats al llarg del curs referents a l'entorn socio-cultural (esport, cuina, xerrades, etc.)

2.2. Contactar i coordinar amb els/les treballadores socials de les respectives associacions o entitats, abans i després de l'activitat.

2.3. Reunir-se amb els centres escolars CEIPs, IES, Escola d'Adults, per tal de coordinar-se a principi i final de curs.

2.4. Promoure i/o col·laborar amb AVSA i altres possibles entitats, activitats d'incidència social en els nostres entorns.

Resultats esperats

RE2.1. Al llarg de l'any, cada escola o col·lectivament, organitza al menys 2 activitats complementàries de coneixement i inserció social de l'alumnat en el seu entorn

RE2.2. S'aprofiten els recursos ordinaris de l'entorn per optimitzar algunes d'estes activitats treballant en xarxa amb altres entitats.

RE2.3. Hem sigut proactius en organitzar al menys una activitat d'incidència socials des d'Escoles Solidàries.

Acció a fer 3

AF3. Convenir amb les entitats, associacions i ajuntaments pertinents les activitats que convinguin de les escoles, allà on estes es desenvolupen.

Concreció d'accions

3.1. Assegurar el finançament amb els ajuntaments implicats i revisar anualment la seua execució.

3.2. Contactar personalment amb voluntaris/es d'Escoles Solidàries en els municipis per a realitzar l'acompanyament en llengües, organitzant grups de conversa i reforç de llengua.

Resultats esperats

RE3.1. Disposem de dits convenis i estos són operatius.

RE3.2. S'aconsegueix el voluntariat suficient per atendre adequadament aquest tipus d'activitat.

RE3.3. Els convenis signats amb Ajuntament i entitats són operatius i es compleixen.

Acció a fer 4

AF4. Cercar recursos pe al sosteniment i reconeixement de les activitats d'aquesta línia.

Concreció d'accions

4.1. Concórrer a les convocatòries oficials de diferents institucions.

Resultats esperats

RE4.1. Els requisits administratius s'atenen adequadament en temps i forma.

RE4.2. S'han presentat al menys al 50% de les convocatòries conegudes i/o s'ha aconseguit finançament provat per desenvolupar les activitats programades.

Dificultats esperades

Aprovació dels Convenis amb els ajuntaments o entitats que convindria.

Gestionar adequadament la Diferència Cultural.

Manca de finançament i voluntariat suficient.

Elements a mantenir

Contactes amb representants dels respectius ajuntaments i associacions locals.

Presència d'Escoles Solidàries com a entitat organitzadora.

Acompanyament a les persones nouvingudes.

Avaluació exhaustiva de participació i resultats.

Ajudes oficials.

Titulació acreditativa de l'activitat.

LÍNIA ESTRATÈGICA 4

Enfortiment de l'associació: voluntariat i finançament.

Objectius

Millorar i afiançar el voluntariat de la ONGD aconseguint una participació més activa.

Compartir les tasques de la Junta Directiva amb la col·laboració de voluntariat extern creant equips per àrees o vocalies.

Potenciar la comunicació en xarxes per Incrementar la nostra incidència social i enfortir l'organització.

Destinataris

Col·lectiu associat, membres de la Junta i tots els components de les xarxes.

Responsable

Tresoreria i vocalies de voluntariat, formació i comunicació.

Acció a fer 1

AF1. Comunicar de forma assídua i transparent intentant millorar les relacions amb l'entorn i, especialment amb els associats.

Concreció d'accions

CA1.1. Comunicació assídua amb els voluntaris: noves notícies, juntes, reunions, cridades davant necessitats concretes, etc.

CA1.2. Màrqueting i publicitat per donar a conèixer Escoles Solidàries: samarretes, vídeo publicitat, accions, etc.

CA1.3. Fer un calendari de comunicacions internes i un altre calendari de comunicacions externes.

Resultats esperats

RE1.1. Augmenta el voluntariat en actiu i s'amplia el nombre d'este.

RE1.2. Incrementa la capacitat d'acció d'Escoles Solidàries i millora la seua incidència.

RE1.3. S'ha realitzat un calendari d'accions internes i externes.

Acció a fer 2

AF2. Enfortir el voluntariat amb trobades i accions conjuntes.

Concreció d'accions

CA2.1. Organitzar anualment algunes trobades i/o accions conjuntes de formació del voluntariat.

CA2.2. Auto-avaluació de les realitats que tenim, autocrítica i valoració dels esforços dels membres de la Junta.

Resultats esperats

RE2.1. Creix la consciència que la ONG no és la Junta Directiva sinó tot el voluntariat.

RE2.2. La participació en ES resulta més gratificant i engrescadora al incrementar-se la participació activa de més membres.

RE2.3. Realitzar una avaluació anual sobre les accions portades a terme en la Junta amb la revisió del POA.

Acció a fer 3

AF3. Acordar i presentar el Pla d'Igualtat de Gènere i el Pla de Voluntariat.

Concreció d'accions

CA3.1. Revisar i/o redactar, aprovar i difondre, així com fer el seguiment del Pla de Voluntariat.

CA3.2. Revisar i/o redactar, aprovar i difondre, així com fer el seguiment del Pla d'Igualtat de Gènere.

Resultats esperats

RE3.1. Els plans de millora de la ONGD s'han actualitzat i s'han realitzat les mesures convenients.

Dificultats esperades

Llunyania geogràfica dels membres de la Junta.

Falta d'acompanyament i comunicació amb el voluntariat.

Falta de personal que assumisca algunes tasques.

Elements a mantenir

La comunicació amb les persones associades.

El web i les plataformes socials.

Els contactes per mitjans electrònics.

L'acreditada solvència i credibilitat social ja aconseguida per la qualitat del tarannà i trajectòria de l'associació.